

29/028-112
від 11.06.14

Заступнику голові
Київської міської державної
адміністрації
Костюку М.Д.

Шановний Михайло Дмитровичу!

На виконання доручення голови Київської міської державної адміністрації від 02 червня 2014 року № 13132 в юридичному управлінні апарату виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) опрацьовано проект Закону України “Про соціальні послуги” (далі – законопроект).

За результатами опрацювання законопроекту та узагальнивши пропозиції структурних підрозділів виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) та районних в місті Києві державних адміністрацій вважаємо за необхідне надати зауваження та пропозиції до нього.

Враховуючи зазначене, просимо Вас завізувати проект відповіді Міністерству соціальної політики України (додається).

З повагою

Начальник юридичного управління

Л. Верес

Київська міська державна
адміністрація
12.06.2014 № 13132/13

УКРАЇНА

**ВИКОНАВЧИЙ ОРГАН КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
(КИЇВСЬКА МІСЬКА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ)**

вул. Хрещатик, 36, м. Київ, 01044, тел. (044) 202-71-25, 202-71-17, факс 279-89-28, Call-центр (044) 15-51
E-mail: kmda@kma.gov.ua Код ЄДРПОУ 00022527

№ _____
на № _____ від _____

Міністерство соціальної
політики України

**Про надання зауважень та
пропозицій до законопроекту**

У виконавчому органі Київської міської ради (Київській міській державній адміністрації) розглянуто лист Міністерства соціальної політики України від 22 травня 2014 року № 5130/0/14-14/014 та проект Закону України «Про соціальні послуги» (далі – законопроект).

Виконавчий орган Київської міської ради (Київська міська державна адміністрація) підтримує ініціативу вдосконалення норм Закону України «Про соціальні послуги», яка є суттєвим і важливим кроком у реформі системи надання соціальних послуг в Україні.

Що стосується окремих положень законопроекту, то слід зауважити про таке.

1. Статтею 13 законопроекту передбачаються повноваження уповноважених органів у сфері надання соціальних послуг до яких належать центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування і реалізацію державної політики у сфері соціального захисту населення, місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування.

Одночасно законопроектом вносяться зміни до законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про місцеві державні адміністрації» в частині доповнення повноважень місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування.

Однак запропоновані зміни до законів України «Про місцеві державні адміністрації» та «Про місцеве самоврядування в Україні» не відображають повний обсяг повноважень у сфері соціальних послуг, передбачених законопроектом.

Крім того, враховуючи основні напрями Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні вважаємо за доцільне у законопроекті чітко розмежувати

067812

*

повноваження між місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування у сфері соціального захисту.

При цьому звертаємо увагу, що розроблення і затвердження комплексних регіональних програм відповідно до статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» відносяться до повноважень міської ради.

Також цією статтею на місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування пропонується покласти фінансування соціальних програм, в результаті чого може виникнути ситуація нерівномірного доступу отримувачів соціальних послуг, які проживають в різних регіонах, до отримання соціальних послуг.

Вважаємо за доцільне законодавчо закріпити фінансування з Державного бюджету України певного мінімального рівня та кількості соціальних послуг, необхідних для подолання сім'ю чи особою складних життєвих обставин та які б гарантували рівний доступ до соціальних послуг.

До того ж, у статті 34 законопроекту пропонуємо виключити абзаци 2, 3, оскільки в зазначених абзацах не враховується потреба регіону в отриманні соціальних послуг та необхідність її реалізації за рахунок бюджетних коштів виходячи виключно з фінансових можливостей бюджету.

А також виключити абзац 5, враховуючи, що запропонована редакція звужує коло осіб, які є отримувачами соціальних послуг, що, в свою чергу, порушує конституційні права інших категорій осіб, до яких, зокрема, відносяться діти, молодь, люди похилого віку, сім'ї тощо.

2. У статті 16 законопроекту передбачено ведення уповноваженими органами у сфері надання соціальних послуг реєстру надавачів соціальних послуг незалежно від форм власності з приводу чого виникають наступні зауваження:

неузгодженість зі статтею 13 законопроекту, якою до повноважень центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування і реалізацію державної політики у сфері соціального захисту населення, не віднесено включення (ведення) реєстру надавачів соціальних послуг;

не визначення обов'язку надавачів соціальних послуг подавати заяви та документи для включення до реєстру та відповіальність надавачів за неподання письмової заяви та необхідних документів для включення до реєстру надавачів соціальних послуг;

не визначено орган, який включає до реєстру інших надавачів соціальних послуг, наприклад – фізичних осіб-підприємців, надавачів приватного сектора, крім громадських об'єднань, благодійних організацій, в тому числі зі статусом «всеукраїнських».

До того ж, варто передбачити створення та введення єдиного державного реєстру надавачів соціальних послуг, а також визначення єдиного органу, до компетенції якого належатимуть ці повноваження.

Крім того, вважаємо за доцільне передбачити у законопроекті створення реєстру отримувачів соціальних послуг відповідно до основних напрямів реалізації Стратегії реформування системи надання соціальних послуг.

3. Статтею 18 законопроекту передбачається класифікацію соціальних послуг в залежності від місця надання та способу надання соціальних послуг.

Втім, з огляду на те, що надання деяких соціальних послуг відповідно до законів України покладаються на державу, наприклад утримання та виховання дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування пропонуємо розмежувати соціальні послуги в залежності від суб'єктного складу їх надання, тобто які з них можуть надаватися всіма суб'єктами, а які державними та комунальними.

Законопроектом пропонується у статті 23, якою регламентується порядок прийняття рішення про надання соціальних послуг, передбачити положення щодо прийняття рішення про обов'язкове надання соціальних послуг.

Разом з тим, у законопроекті, зокрема у статтях 23, 24, 27, не визначено, що саме розуміється під «обов'язковим наданням соціальних послуг», умов його надання, строків перегляду рішення про його надання, механізму складання договору про надання соціальних послуг та індивідуального плану при обов'язковому наданні соціальних послуг та відмови від їх отримання.

Також слід звернути увагу, на те, що у статті 21 законопроекту не визначений механізм звернення або отримання інформації від сторонніх осіб щодо сімей, в яких батьки/особи, що їх замінюють нехтують виконанням батьківських обов'язків, не уточнено чи може дитина самостійно звернутися із заявою про надання їй соціальних послуг, не визначено випадків звернення недієздатних/обмежено дієздатних осіб у разі невиконання опікунами своїх обов'язків.

Крім того, у статті 22 законопроекту передбачено, що оцінка потреб жінки/чоловіка, дівчини/хлопця, які перебувають у складних життєвих обставинах, здійснюється спеціалістом, фахівцем із соціальної роботи, соціальним працівником чи групою спеціалістів. Вважаємо, що суб'єктивна оцінка може породжувати помилковість прийнятого рішення та зловживання службових становищем. Таким чином пропонуємо визначити, що така оцінка потреб здійснюється комісією, при цьому варто уточнити суб'єктів, які можуть її проводити та основні критерії оцінки.

4. Статтею 40 законопроекту встановлюється відповідальність за порушення законодавства про соціальні послуги. Водночас законопроектом не передбачено такої відповідальності як дисциплінарної. Особи, для яких надання соціальних послуг є виконанням трудових функцій, несуть дисциплінарну відповідальність.

5. Законопроектом вносяться зміни до Закону України «Про благодійну діяльність та благодійні організації» якими передбачається, що благодійні організації можуть отримувати бюджетні кошти для участі в реалізації загальнодержавних, регіональних, місцевих та міжнародних програм, що спрямовані на поліпшення соціально-економічного становища, у тому числі на надання соціальних послуг шляхом виконання соціального замовлення.

Закон України «Про благодійну діяльність та благодійні організації» під благодійною діяльністю розуміє допомогу, що не

передбачає одержання благодійником прибутку, сплати будь-якої винагороди або компенсації благодійнику від імені або за дорученням бенефіціара.

Тобто, виникає питання щодо можливості отримання благодійною організацією бюджетних коштів на зазначені у законопроекті цілі.

6. Також деякі положення законопроекту потребують уточнення та доопрацювання, зокрема щодо: визначення механізму реалізації принципу добровільності вибору при зверненні до уповноважених органів у сфері надання соціальних послуг; уточнення переліку підстав для визначення складних життєвих обставин (стаття 9 законопроекту) та отримувачів соціальних послуг, яким надаються послуги на безоплатній основі (стаття 35 законопроекту); визначення органу, який встановлює тарифи на соціальні послуги (стаття 35 законопроекту), та надавачів соціальних послуг, що фінансуються з державного чи місцевих бюджетів; узгодження статей 13 та 19 законопроекту щодо порядку розроблення/ затвердження державного стандарту соціальних послуг; доповнення законопроекту статтею щодо гарантій захисту життя та здоров'я, честі та гідності працівників, які надають соціальні послуги з боку держави; визначення останнім етапом порядку надання соціальних послуг «результат надання соціальних послуг, оцінку ефективності» (стаття 20 законопроекту); доопрацювання терміну «надавачі соціальних послуг» враховуючи категорію осіб, зазначену у статті 14 законопроекту, а також віднесення до надавачів соціальних послуг - фізичної особи; конкретизації, що саме мається на увазі «не можуть задоволити свої соціальні та культурні потреби», оскільки зазначене не розкриває змісту складних життєвих обставин, у які потрапляють родини з дітьми, таким чином ігноруються потреби дітей, які виховуються у цих сім'ях; доповнення терміну «отримувачі соціальних послуг» умовою, що зазначені особи не в змозі самостійно подолати життєві обставин. До того ж, запропоноване поняття «отримувачів соціальних послуг» не охоплює всіх можливих категорій осіб, які можуть опинитися у складних життєвих обставинах та потребуватимуть сторонньої допомоги.

Законопроект потребує грунтовного доопрацювання та удосконалення з урахуванням основних напрямів реалізації Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 01 квітня 2014 року № 333-р, та Стратегії реформування системи надання соціальних послуг, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 08 серпня 2012 року № 556-р, усунення неузгодженностей в статтях, редакційного доопрацювання, оскільки через неточності та недоліки виникають сумніви щодо можливості на практиці реалізовувати положення запропонованого законопроекту.

Враховуючи вищеперечислене, просимо врахувати зауваження та пропозиції під час доопрацювання законопроекту.

Заступник голови

М. Костюк

Міністерство соціальної
політики України

Про надання зауважень та
пропозицій до законопроекту

У виконавчому органі Київської міської ради (Київській міській державній адміністрації) розглянуто лист Міністерства соціальної політики України від 22 травня 2014 року № 5130/0/14-14/014 та проект Закону України «Про соціальні послуги» (далі – законопроект).

Виконавчий орган Київської міської ради (Київська міська державна адміністрація) підтримує ініціативу вдосконалення норм Закону України «Про соціальні послуги», яка є суттєвим і важливим кроком у реформі системи надання соціальних послуг в Україні.

Що стосується окремих положень законопроекту, то слід зауважити про таке.

1. Статтею 13 законопроекту передбачаються повноваження уповноважених органів у сфері надання соціальних послуг до яких належать центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування і реалізацію державної політики у сфері соціального захисту населення, місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування.

Одночасно законопроектом вносяться зміни до законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про місцеві державні адміністрації» в частині доповнення повноважень місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування.

Однак запропоновані зміни до законів України «Про місцеві державні адміністрації» та «Про місцеве самоврядування в Україні» не відображають повний обсяг повноважень у сфері соціальних послуг, передбачених законопроектом.

Крім того, враховуючи основні напрями Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні вважаємо за доцільне у законопроекті чітко розмежувати повноваження між місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування у сфері соціального захисту.

При цьому звертаємо увагу, що розроблення і затвердження комплексних регіональних програм відповідно до статті 26 Закону України

«Про місцеве самоврядування в Україні» відносяться до повноважень міської ради.

Також цією статтею на місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування пропонується покласти фінансування соціальних програм, в результаті чого може виникнути ситуація нерівномірного доступу отримувачів соціальних послуг, які проживають в різних регіонах, до отримання соціальних послуг.

Вважаємо за доцільне законодавчо закріпити фінансування з Державного бюджету України певного мінімального рівня та кількості соціальних послуг, необхідних для подолання сім'ю чи особою складних життєвих обставин та які б гарантували рівний доступ до соціальних послуг.

До того ж, у статті 34 законопроекту пропонуємо виключити абзаци 2, 3, оскільки в зазначеніх абзацах не враховується потреба регіону в отриманні соціальних послуг та необхідність її реалізації за рахунок бюджетних коштів виходячи виключно з фінансових можливостей бюджету.

А також виключити абзац 5, враховуючи, що запропонована редакція зважує коло осіб, які є отримувачами соціальних послуг, що, в свою чергу, порушує конституційні права інших категорій осіб, до яких, зокрема, відносяться діти, молодь, люди похилого віку, сім'ї тощо.

2. У статті 16 законопроекту передбачено ведення уповноваженими органами у сфері надання соціальних послуг реєстру надавачів соціальних послуг незалежно від форм власності з приводу чого виникають наступні зауваження:

неузгодженість зі статтею 13 законопроекту, якою до повноважень центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування і реалізацію державної політики у сфері соціального захисту населення, не віднесено включення (ведення) реєстру надавачів соціальних послуг;

не визначення обов'язку надавачів соціальних послуг подавати заяви та документи для включення до реєстру та відповідальність надавачів за неподання письмової заяви та необхідних документів для включення до реєстру надавачів соціальних послуг;

не визначено орган, який включає до реєстру інших надавачів соціальних послуг, наприклад – фізичних осіб-підприємців, надавачів приватного сектора, крім громадських об'єднань, благодійних організацій, в тому числі зі статусом «всеукраїнських».

До того ж, варто передбачити створення та введення единого державного реєстру надавачів соціальних послуг, а також визначення єдиного органу, до компетенції якого належатимуть ці повноваження.

Крім того, вважаємо за доцільне передбачити у законопроекті створення реєстру отримувачів соціальних послуг відповідно до основних напрямів реалізації Стратегії реформування системи надання соціальних послуг.

3. Статтею 18 законопроекту передбачається класифікацію соціальних послуг в залежності від місця надання та способу надання соціальних послуг.

Втім, з огляду на те, що надання деяких соціальних послуг відповідно до законів України покладаються на державу, наприклад утримання та виховання дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування пропонуємо розмежувати соціальні послуги в залежності від суб'єктного складу їх надання, тобто які з них можуть надаватися всіма суб'єктами, а які державними та комунальними.

Законопроектом пропонується у статті 23, якою регламентується порядок прийняття рішення про надання соціальних послуг, передбачити положення щодо прийняття рішення про обов'язкове надання соціальних послуг.

Разом з тим, у законопроекті, зокрема у статтях 23, 24, 27, не визначено, що саме розуміється під «обов'язковим наданням соціальних послуг», умов його надання, строків перегляду рішення про його надання, механізму складання договору про надання соціальних послуг та індивідуального плану при обов'язковому наданні соціальних послуг та відмови від їх отримання.

Також слід звернути увагу, на те, що у статті 21 законопроекту не визначений механізм звернення або отримання інформації від сторонніх осіб щодо сімей, в яких батьки/особи, що їх замінюють нехтують виконанням батьківських обов'язків, не уточнено чи може дитина самостійно звернутися із заявою про надання їй соціальних послуг, не визначено випадків звернення недієздатних/обмежено дієздатних осіб у разі невиконання опікунами своїх обов'язків.

Крім того, у статті 22 законопроекту передбачено, що оцінка потреб жінки/чоловіка, дівчини/хлопця, які перебувають у складних життєвих обставинах, здійснюється спеціалістом, фахівцем із соціальної роботи, соціальним працівником чи групою спеціалістів. Вважаємо, що суб'єктивна оцінка може породжувати помилковість прийнятого рішення та зловживання службових становищем. Таким чином пропонуємо визначити, що така оцінка потреб здійснюється комісією, при цьому варто уточнити суб'єктів, які можуть її проводити та основні критерії оцінки.

4. Статтею 40 законопроекту встановлюється відповідальність за порушення законодавства про соціальні послуги. Водночас законопроектом не передбачено такої відповідальності як дисциплінарної. Особи, для яких надання соціальних послуг є виконанням трудових функцій, несуть дисциплінарну відповідальність.

5. Законопроектом вносяться зміни до Закону України «Про благодійну діяльність та благодійні організації» якими передбачається, що благодійні організації можуть отримувати бюджетні кошти для участі в реалізації загальнодержавних, регіональних, місцевих та міжнародних програм, що спрямовані на поліпшення соціально-економічного становища, у тому числі на надання соціальних послуг шляхом виконання соціального замовлення.

Закон України «Про благодійну діяльність та благодійні організації» під благодійною діяльністю розуміє допомогу, що не передбачає одержання благодійником прибутку, сплати будь-якої винагороди або компенсації благодійнику від імені або за дорученням бенефіціара.

Тобто, виникає питання щодо можливості отримання благодійною організацією бюджетних коштів на зазначені у законопроекті цілі.

6. Також деякі положення законопроекту потребують уточнення та доопрацювання, зокрема щодо: визначення механізму реалізації принципу добровільності вибору при зверненні до уповноважених органів у сфері надання соціальних послуг; уточнення переліку підстав для визначення складних життєвих обставин (стаття 9 законопроекту) та отримувачів соціальних послуг, яким надаються послуги на безоплатній основі (стаття 35 законопроекту); визначення органу, який встановлює тарифи на соціальні послуги (стаття 35 законопроекту), та надавачів соціальних послуг, що фінансуються з державного чи місцевих бюджетів; узгодження статей 13 та 19 законопроекту щодо порядку розроблення/ затвердження державного стандарту соціальних послуг; доповнення законопроекту статтею щодо гарантій захисту життя та здоров'я, честі та гідності працівників, які надають соціальні послуги з боку держави; визначення останнім етапом порядку надання соціальних послуг «результат надання соціальних послуг, оцінку ефективності» (стаття 20 законопроекту); доопрацювання терміну «надавачі соціальних послуг» враховуючи категорію осіб, зазначену у статті 14 законопроекту, а також віднесення до надавачів соціальних послуг - фізичної особи; конкретизації, що саме мається на увазі «не можуть задовольнити свої соціальні та культурні потреби», оскільки зазначене не розкриває змісту складних життєвих обставин, у які потрапляють родини з дітьми, таким чином ігноруються потреби дітей, які виховуються у цих сім'ях; доповнення терміну «отримувачі соціальних послуг» умовою, що зазначені особи не в змозі самостійно подолати життєві обставин. До того ж, запропоноване поняття «отримувачів соціальних послуг» не охоплює всіх можливих категорій осіб, які можуть опинитися у складних життєвих обставинах та потребуватимуть сторонньої допомоги.

Законопроект потребує грунтовного доопрацювання та удосконалення з урахуванням основних напрямів реалізації Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 01 квітня 2014 року № 333-р, та Стратегії реформування системи надання соціальних послуг, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 08 серпня 2012 року № 556-р, усунення неузгодженностей в статтях, редакційного доопрацювання, оскільки через неточності та недоліки виникають сумніви щодо можливості на практиці реалізовувати положення запропонованого законопроекту.

Враховуючи вищеперечислене, просимо врахувати зауваження та пропозиції під час доопрацювання законопроекту.

Заступник голови

М. Костюк

Верес 419 79 20

М. Костюк
(Верес 419)